

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο: **B2**
 Ημερομηνία: Κυριακή, 25-01-2009
 Σελίδα: 18
 Μέγεθος: 337 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 182630
 Επικοινωνία εντύπου: (211) 365.7000

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Ενας μεγάλος φιλόλογος παρουσιάζει τις **μυστικές συνταγές** του Σεφέρη και του Ελύτη

Οι Έλληνες των Νομπέλ

Δ. Ν. ΜΑΡΩΝΙΤΗΣ
Γιώργος Σεφέρης
Μελετήματα

Εκδόσεις Πατάκη, 2008,
 σελ. 240, τιμή 17 ευρώ

Οδυσσεάς Ελύτης
Μελετήματα

Εκδόσεις Πατάκη, 2008, σελ. 168,
 τιμή 14 ευρώ

Με ισάριθμα βιβλία μελετημάτων για τους δύο Έλληνες κατόχους Νομπέλ επανέρχεται ο Δ. Ν. Μαρωνίτης, όπου καταθέτει τον γόνιμο προβληματισμό του, ενταγμένο στην προσπάθεια να αποκωδικοποιήσει και να μας μιήσει στο ποιητικό σύμπαν Σεφέρη και Ελύτη. Οπως σημειώνει, τα βασικά

θέματα της ποίησης του πρώτου εντοπίζονται σε επάλληλους ομόκεντρους κύκλους. Πρόκειται κατά κανόνα για διδύμα ζεύγη: το οδυσειακό ζεύγος «νόστος-θάνατος» (που ανιχνεύεται κυρίως στην *Κίχλη*), το «μύθος-ιστορία» (που εκμιαεύεται στο *Μυθιστόρημα*, ωριμάζει στα τρία *Ημερολόγια Καταστροφάματος* και απορροφάται στα *Τρία κρυφά ποιήματα*). Ακόμη, ο Μαρωνίτης επισημαίνει ζεύγη που δεν δηλώνονται ρητά αλλά υποδηλώνονται, όπως φέρ' ειπείν ο διάλογος ποιημάτων και ποιητών, ποίησης και γλώσσας, ποίησης και ποιητικής, δικαιοσύνης και αδικίας. Δύο από τα μελετήματα, «Ο διδακτικός Σεφέρης» και «Ποιητική και πολιτική φρόνηση στον Σεφέρη», τα οποία εισχωρούν βαθιά στη σεφερική ενδοχώρα, ζητούν από τον αναγνώστη «νηφάλια διάθεση και δίκαιη προσοχή» για να μην παρεξηγηθούν. Ο σιγγραφάς

Ο Δ. Ν. Μαρωνίτης

εξάιρει τη διπλή φρόνηση που συνέχει την ποιητική και την πολιτική στάση του Σεφέρη, η οποία υπονοεί την εγγύγοσή του μπροστά στη βίβλα, εκφράζοντας συνάμα επιφύλαξη για δογματικού τύπου ανατροπές.

Στα οκτώ μελετήματα του βιβλίου για τον Ελύτη ο Μαρωνίτης ορίζει με σαφήνεια τόσο το κέντρο της ποίησης και της ποιητικής όσο και τις τεμνόμενες περιφέρειες στην τέχνη του λέσβιου δημιουργού. Εξαιρεί την αυτόματη λυρική ευφορία του, δυσεύρετη σε άλλους τεχνίτες του λόγου, όχι μόνο Έλληνες αλλά και ξένους, αλλά και το ποιητολογικό ρίσκο που αναλαμβάνει, το οποίο πηγαινει χέρι χέρι με το κατασκευαστικό του δαιμόνιο, το οποίο αναδεικνύεται κυρίως στα μεγάλα συνθήματα. Οπως επισημαίνει, στις αποθήσεις του Ελύτη καταλέγονται οι Καβάφης και Καρυωτάκης, ενώ στις συγγενείς του η Σαϊφά, ο Ρωμανός ο Μελωδός (τον οποίο έχει μεταφράσει με επιτυχία), οι Επτανήσιοι Σολωμός, Σικελιανός, Κάλβος και οι υπερρεαλιστές μας Εμπερικός και Εγγονόπουλος, ιδίως ο πρώτος. Σχετικά με τον εσωτερικό

λυρισμό του ποιητή του «Αξιον εστί», ο Μαρωνίτης επισημαίνει δύο τροχιές: στη μία, ο λυρισμός ως στάση ζωής και τρόπος έκφρασης, επιβαρύνεται με το χρέος της απολογίας του και την επαγγελία της αρετής του. Το ποίημα οργανώνεται σε σύστημα λυρικού βίου ή ακόμη και λυρικής πολιτείας, με έντονο ιδεολογικό χαρακτήρα. Στην άλλη τροχιά η λυρική έμπνευση περιορίζεται σε υποδοχές μικρότερης επιφανείας αλλά μεγαλύτερου βάθους. Ο λυρισμός γίνεται μέθοδος μελέτης μιας απρόβλεπτης εμπειρίας, η οποία αντιστέκεται στην ιδεολογική της σχηματοποίηση. Έχουμε να κάνουμε, λοιπόν, με μελετήματα για ειδικούς και όχι μόνο. Το ύφος και το ήθος τους μάς οδηγούν με ασφάλεια στις πιο γοητευτικές περιοχές αυτής της δύσκολης τέχνης.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ